

भारत सरकार

“ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ 130 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ
ਦੇ ਲਈ ਅੱਜ ਇਕ ਮੰਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ”

۲۰

8

ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਡਰ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ

ਦਸੰਬਰ 2020 —

ਵਾਪਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਡਲਾ

ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਅਤੇ ਐਮਐਸਐਮਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ

ਵਿਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਨੀਤੀ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ 2021
ਤਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਡਵਾਂਸ ਆਥੋਰਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਵੈਲੋਡਿਟੀ
ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਕਸਪੋਰਟ ਆਬਿਲਗੋਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ

3 ਲਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਾਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਰੈਡਿਟ ਲਾਈਨ ਗਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ (ਈਸੀਐਲਜੀਐਸ) ਐਮਐਸਐਮਈ ਦੇ ਲਈ 100% ਕਰੈਡਿਟ ਗਰੰਟੀ ਅਤੇ ਕੋਲੇਟ੍ਰਲ ਮੁਫਤ ਆਟੋਮੇਟਿਕ ਲੋਨ ਹੈ

ਨਿਰਯਾਤ ਲਾਈਸੈਂਸ ਸਬੰਧੀ ਆਵੇਦਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪਿਆਜ਼, ਕਾਜੂ ਅਤੇ ਪਾਮ ਆਯਲ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁੱਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਪਾਅ

ਕੋਵਿਡ-19 ਹੇਲਪਡੇਸਕ

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ: ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਵਿਚ ਬਦਲਣਾ

04

57,600

ਵੇਂਟੀਲੇਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ
ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਗਭਗ ਕੋਈ
ਵੇਂਟੀਲੇਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ

4 ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ
ਸੈਨਿਟਾਈਜ਼ਰ ਉਤਪਦਨ ਵਿਚ,
200 ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਅਤੇ
1,000 ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ

5 ਲੱਖ ਪੀਪੀਐਟੀ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀ
ਮੈਨਯੂਫ੍ਰੈਕਚਰਿੰਗ ਸਮਰਥਾ

ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਾਕਤ,

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ

ਵਾਸੂਦੈਵ ਕੁਟੁਮਬਕਮ: ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 120 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ
'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

'ਮੇਕ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ' ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ
ਪੀਪੀਐਟੀ ਮੈਡਿਕਲ ਕਵਰ ਆਲ, ਸਰਜੀਕਲ ਮਾਸਕ,
ਮੈਡਿਕਲ ਚਸ਼ਮੇ ਅਤੇ ਸੈਨਿਟਾਈਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ
ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ

05

ਲੋਕਲ ਤੋਂ ਗਲੋਬਲ ਦੇ ਵੱਲ

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਗਾਊਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ 24

ਤਰਜੀਹ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ

ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਹਿਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ
ਚਿਨਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਘਰੇਲੂ ਸਮਰਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ

ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਨੀਤਿਗਤ ਸਮਾਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ
ਵੈਸ਼ਾਵਿਕ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿਚ ਹਿਸੇਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ

\$526 2019-20 ਵਿਚ ਕੁਲ ਨਿਰਯਾਤ (ਸੇਵਾ ਅਤੇ
ਬਿਲੀਅਨ ਵਸਤੂਆਂ), ਅੱਧਾ ਟ੍ਰਿਲਿਯਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ

\$3.6 ਬਿਲੀਅਨ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ
2019-20 ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ

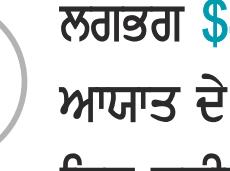
100 ਆਦਿਵਾਸੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ
ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ

50 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰਯਾਤ ਸਮਰਥਾ ਵਾਲੇ
ਵੱਖੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਲਈ ਸਮਾਨ ਮੌਕਾ ਖੇਤਰ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ (ਐਸਟੀਜੇਡ) ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਲਗਭਗ \$47 ਬਿਲਿਅਨ ਦੇ ਫੋਕਸ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੇ
ਆਯਾਤ ਦੇ ਲਈ ਟੈਕਨੀਕਲ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਸ (ਟੀਆਰ) -
ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਘੱਟ ਗੁਣਵਤਾ ਵਾਲੇ
ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਉਤਪਾਦ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ

173 ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਲਕ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ
44 ਵਸਤੂਆਂ ਮਨਾਹੀ/ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਛੇਤੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰਿਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ : ਐਂਟੀ ਡੰਪਿੰਗ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਔਸਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟ ਕਰਕੇ 33 ਦਿਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਆਵੇਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ
ਐਮਐਸਐਮਈ, ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਲਈ ਹੇਲਪ ਡੇਸਕ

ਪੂਰਬ ਉਤਰ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲਯੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ

ਬਜ਼ਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਤ ਸਾਲ 2019-
20 ਵਿਚ ਜ਼ਮ੍ਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਉਤਰਾਖੰਡ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ
ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਪੂਰਬ ਉਤਰ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ
ਸਥਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ 2,130 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ
ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਹਿਮਾਲਯੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਯੋਜਨਾ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਰੁ 578 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਕੇਂਦਰਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਮ੍ਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ
ਦੇ ਲਈ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਆਈਡੀਐਸ)
ਨੂੰ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ 2021 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ

ਭਾਰਤ ਗਲੋਬਲ ਮੈਨਯੂਫ੍ਰੈਕਚਰਿੰਗ ਨਕਸੇ 'ਤੇ

ਦਿੱਲੀ-ਮੁੰਬਈ ਇੰਡੀਆਲ ਕੋਰੀਡੋਰ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰੈਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਕੰਮ 4 ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਧੋਲੇਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਟੀ, ਗੁਜਰਾਤ, ਸ਼ੇਂਦ੍ਰਾ-ਬਿਡਕਿਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ; ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼; ਆਈਆਈਟੀ ਵਿਕ੍ਰਮ ਉਦਯੋਗਪੁਰੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੰਟੋਨਰ ਹੈਡਲਿੰਗ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਲਾਜਿਸਟਿਕਸ ਡਾਟਾ ਬੈਂਕ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਮੈਨਯੂਫ੍ਰੈਕਚਰਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜੀਆਈਐਸ ਯੁਕਤ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਪੋਰਟਲ ਦਾ ਸੁਭਾਅਰੰਭ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਆਪਕ ਆਰਥਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ (ਆਰਸੀਈਪੀ) ਵਿਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ

ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰੱਕੀ

ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀਯ ਨਿਰਯਾਤ ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਨ ਟੈਰਿਫ਼ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਐਫਟੀਏ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਆਸਿਯਾਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ - ਇਹ ਭਾਰਤੀਯ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਮੇਕ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ

ਐਫਡੀਆਈ ਇਨਫਲੋ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

ਸਾਲ 2020-21 ਵਿਚ, ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਦੌਰਾਨ **\$ 39.9 ਬਿਲੀਅਨ** ਐਫਡੀਆਈ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਡੀਆਈ ਵਿਚ **11%** ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਜਦ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਐਫਡੀਆਈ **\$ 36.1 ਬਿਲੀਅਨ** ਸੀ।
ਕੋਇਲ ਖਨਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਵਿਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ **100%** ਐਫਡੀਆਈ ਦੀ ਆਗਿਆ

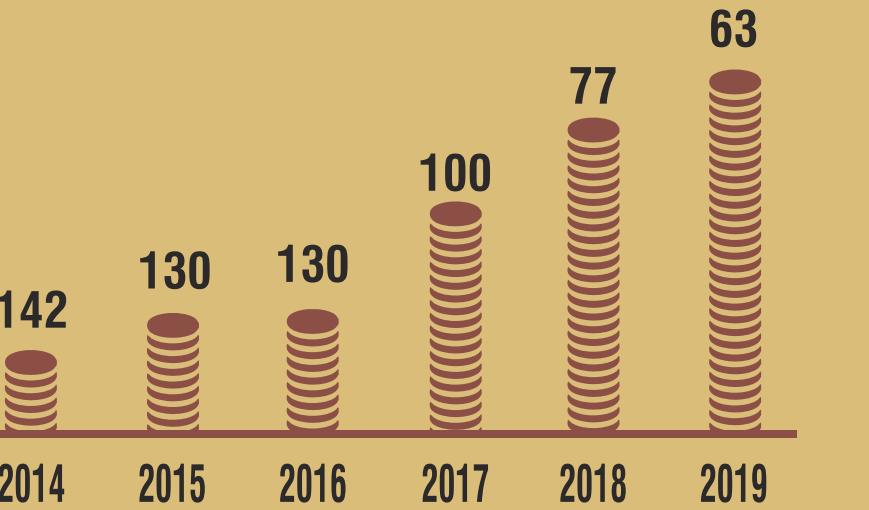
ਸਥਾਨਕ ਸੋਰਸਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਗਲ ਬ੍ਰਾਂਡ ਰਿਟੈਲ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ (ਐਸਬੀਆਰਟੀ) ਵਿਚ ਸੁਲਭ ਅਤੇ ਲਚੀਲਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮੈਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਕੰਟਰੋਲ/ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀਯ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਐਫਡੀਆਈ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਈਜ਼ ਆਫ਼ ਡੂਇੰਗ ਬਿਜਨੇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਈਜ਼ ਆਫ਼ ਡੂਇੰਗ ਬਿਜਨੇਸ 2020 ਰੀਪੋਰਟ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਸੁਧਾਰਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚ

ਭਾਰਤ ਨੇ 10 ਵਿਚੋਂ 7 ਸੰਕੇਤਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰੈਂਕ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਸੁਧਾਰਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 67 ਸਥਾਨ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ

ਸਾਲ 2019 ਦੇ ਲਈ ਬਿਜਨੈਸ ਰਿਫਾਰਮ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰੈਕਿੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਇਹ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਹੈਲਥੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਈਜ਼ ਆਫ਼ ਡੂਇੰਗ ਬਿਜਨੇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ

ਪੈਟ੍ਰੋਲਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਗਠਨ (ਪੇਸੋ) ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਪੇਪਰਲੈਸ ਲਾਈਸੈਂਸਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਤੀਸਰੇ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਕਲੀਯਰੇਸ਼ ਸੇਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਨ-ਸਟੈਪ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ

~ 930 ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਮੰਜੂਰੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਵਿਚ ਮੇਕ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਵਪਾਵਾ

₹ 200 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਘਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਲਈ
ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ

50% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਸਥਾਨਕ
ਸਮਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਸਪਲਾਈਕਰਤਾਵਾਂ
ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ

ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪਬੰਦੀ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ
ਦੇ ਕਾਰਨ ₹ 40,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਰੱਦ/ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਜੀਈਐਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਕਾਰੋਮੇਂਟ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ

ਜੀਈਐਮ (ਸਰਕਾਰੀ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਪਲੇਸ)

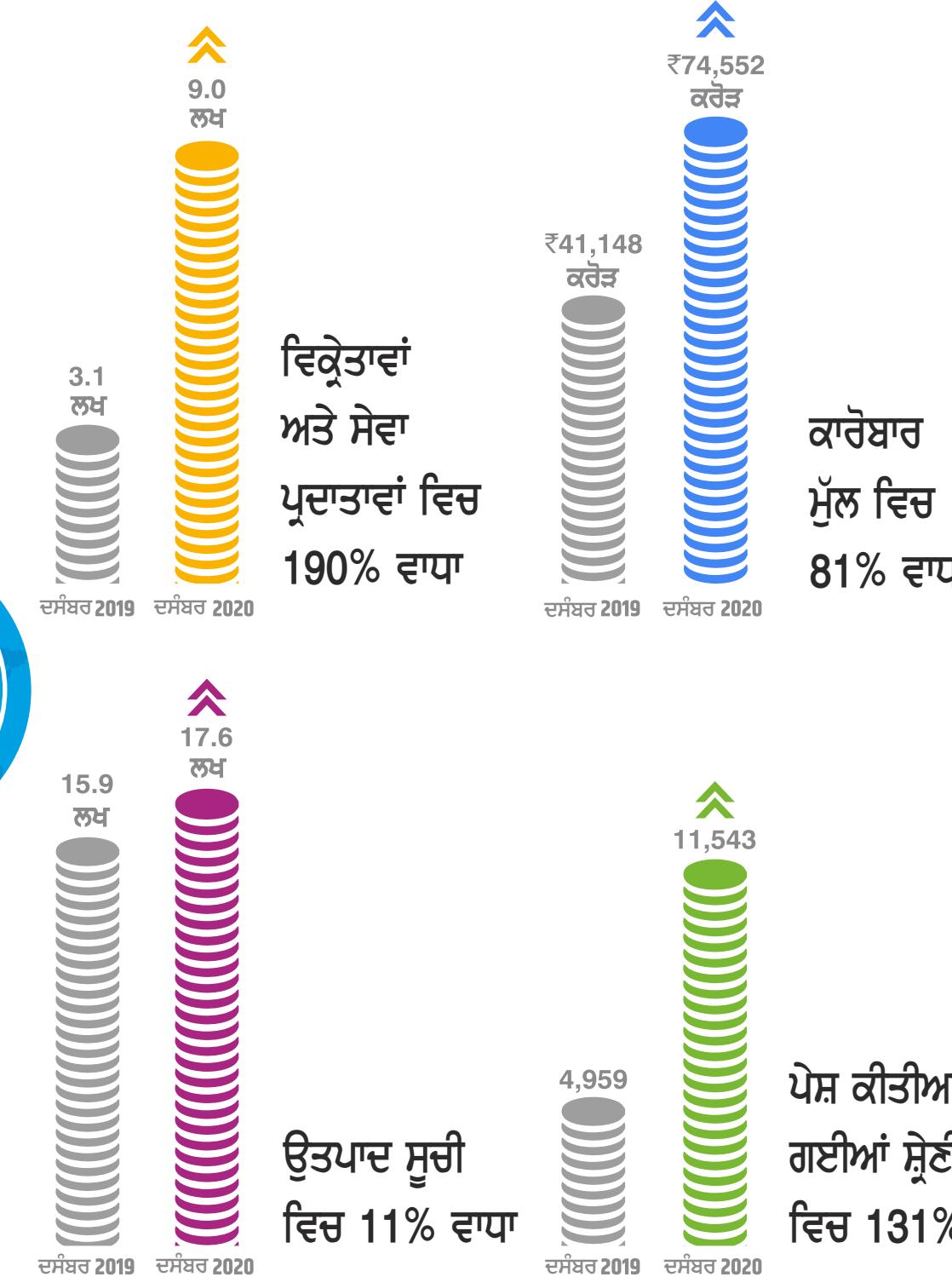
- ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਐਮਐਸਐਮਐਈ ਦੇ ਲਈ ਵਰਦਾਨ

ਇਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਪਬਲਿਕ
ਪ੍ਰੋਕਾਰੋਮੇਂਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

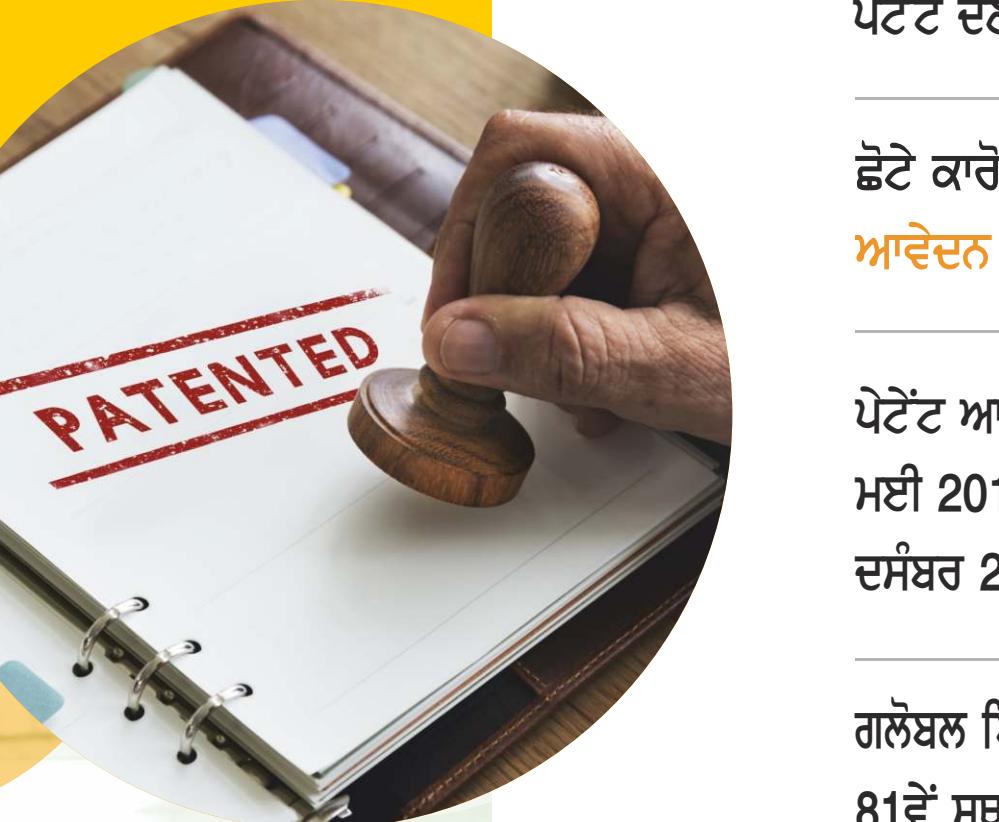
ਈ-ਕਾਮਰਸ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਮੌਕੇ

Category	ਦਸੰਬਰ 2019	ਦਸੰਬਰ 2020	ਵਾਧਾ
MEDICAL	3.1 ਲਖ	9.0 ਲਖ	90%
SARAS COLLECTION	15.9 ਲਖ	17.6 ਲਖ	11%
STATIONERY	4,959	11,543	131%
FIRE SAFETY	4,959	11,543	131%

ਨੋਟ: 16 ਦਸੰਬਰ 2019 ਅਤੇ 16 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤਕ GeM ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਇਨੋਵੇਟ ਇਨ ਇੰਡੀਆ

2018-19 ਦੀ ਤੁਲਣਾ ਵਿਚ 2019-20 ਦੇ ਦੋਰਾਨ
ਪੇਟੇਂਟ ਦੇਣ ਵਿਚ 63% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ/ਐਮਐਸਐਮਈ ਦੇ ਲਈ ਪੇਟੇਂਟ
ਆਵੇਦਨ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੁਲਕ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ

ਪੇਟੇਂਟ ਆਵੇਦਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ
ਮਈ 2019 ਵਿਚ 36-52 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਕੇ
ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿਚ 10-26 ਮਹੀਨੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਗਲੋਬਲ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ 2015 ਵਿਚ
81ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਛਲਾਂਘ ਲਗਾ ਕੇ 2019 ਵਿਚ 48ਵੇਂ
ਸਥਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ

26 ਨਵੇਂ ਭਾਰਤੀਯ ਭੌਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ (ਜੀਆਈ)
ਜੀਆਈ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ (1 ਮਈ
2019 ਤੋਂ 24 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤਕ)

ਸਟਾਰਟਅਪ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਖ

37,000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਟਾਰਟ-ਅਪਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ। 50 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੂੰ ਮਈ 2019 ਤੋਂ
ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਟਾਰਟਅਪ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦਾ ਗਠਨ
ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਟਾਰਟਅਪ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਿਆਰ
ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਟਾਰਟਅਪ ਪੁਰਸਕਾਰ-35
ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ 1,641 ਸਟਾਰਟਅਪਸ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ

4,905 ਪੇਟੇਂਟ ਆਵੇਦਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਈਲਿੰਗ ਸੁਲਕ ਵਿਚ 80
ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 12,264 ਟ੍ਰੈਡਮਾਰਕ ਆਵੇਦਨਾਂ 'ਤੇ 50
ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਛੋਟ

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਸਟਾਰਟਅਪ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ
ਸਟਾਰਟਅਪ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ
ਆਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰੈਕਿੰਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ
ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਟਾਰਟਅਪ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਲਈ
39 ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਜੀਬੀ ਵਿਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ
ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲਾਭ ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਿਚ ਛੋਟ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ

ਧਾਰਾ 80 ਆਈਏਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ
ਛੁੱਟੀ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ
79 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਹਾਨੀਆਂ ਕੈਰੀ ਫੋਰਵਰਡ ਕਰਨ ਦੀ
ਸੁਵਿਧਾ

ਯੋਗ ਸਟਾਰਟਅਪ ਦੇ ਲਈ ਟਰਨਓਵਰ ਮਾਨਦੰਡ ਦਾ
ਵਿਸਤਾਰ ₹100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਅਗਸਤ 2020 ਤਕ, 296 ਸਟਾਰਟਅਪਸ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ
ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ

ਸਾਰੇ **ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ** ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਯਾਨੀ
ਅਗਾਊਂ ਈਪੀਸੀਜੀ, ਐਮਈਆਈਐਸ ਆਨਲਾਈਨ
ਸੰਚਾਲਿਤ

ਇਸਪਾਤ ਆਯਾਤ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
(ਐਸਆਈਐਮਐਸ) ਦੇ ਲਈ **ਆਨਲਾਈਨ ਅੰਤਰ-
ਮੰਤਰਾਲੇ** ਦੀ ਸਲਾਹ ਮਾਡਲ ਲਾਗੂ

ਡਿਜੀਟਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਫ ਓਰਿਜਿਨ (ਸੀਓਓ)
ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ **ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ**
(ਈਸੀਓਓ) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 2 ਲਖ ਤੋਂ
ਵਧੇਰੇ ਸੀਓਓ ਜਾਰੀ

ਅਲਯੂਮੀਨਿਯਮ, ਕਾਪਰ, ਫੁਟਵੇਅਰ, ਫਰਨੀਚਰ, ਪੇਪਰ,
ਖੇਡ-ਕੁਦ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਜਿਮ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਆਦਿ ਦੇ
ਲਈ ਆਯਾਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਆਈਐਮਐਸ)
ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਡਿਜਾਈਨ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਲਈ ਅਪ-ਸਕਿਲਿੰਗ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਿਜਾਈਨ ਸੰਸਥਾਨ (ਸੰਸ਼ੋਧਨ)
ਬਿਲ, 2019, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
ਵਿਚ 4 ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਿਜਾਈਨ ਸੰਸਥਾਨ
(ਐਨਆਈਡੀ) ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨ'
ਦਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਜਾਈਨ ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ
ਟਰੇਨਿੰਗ ਵਿਚ **ਉਤੱਤਮਤਾ** ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ

